

ZEMPLEN.

Társadalmi közlöny.

MEGJELEN HETENKINT EGYSZER.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 „ 50 kr.

Bérmentlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.
A kéziratok nem adatnak vissza.

A nyílt-terben minden három hasábos garmond-sor díja 20 kr.

Hirdetési díj:

A hirdetéseknek minden egyes szó után 2 kr. fizetendő.

Terjedelmes hirdetések többszöri beiktatása, kedvezőbb feltételek alatt eszközölhető.

Minden egyes beiktatás után kincstári illeték 30 kr.

Gazdasági szakoktatás a különleges szakintézetekben.

— (Világkiállítási tanulmány.) —

A gazdasági tanügy terén is, az egyes vidékek vagy tartományok igényei szerint munkafelosztás állott be és ennek köszönik a különleges szakintézetek és intézmények létezésüket. Mindegyik hazánkat tekintve, az állami intézetek között csakis borászatiakkal találkozunk, így Ér-Diószegen, Tarczalón és Keszthelyen, sőt a magán vállalkozás is eddig csak e téren mozog, egyelőre egyedül a budapesti vinczellérképezde által képviselve, melyet az országos magyar gazdasági egyesület áldozatkészsége alapított és tart fenn. Ujabbán ugyanazon egyesület a Rákoson elterülő „Istvántelken“ szervez egy intézetet, mely földmives árvákból gazdasági cselédeket és kerteseket fog képezni. Az említett intézetek közül csak Ér-Diószeg és a budapesti lévén régibb keltük, az utolsót kivéve Bécsben képviselve nem voltak. Dr. Entz Ferencz a jeles szőlész és borász, cserépből nevelt szőlőket mutatott be, melyek általános elismerést arattak.

Talán itt lesz helyén megemlékezni a különleges szakoktatás egy más tényezőjéről, a vándortanári intézményről is. A vándortanítás czélszerűségét még némelyek égis magasztalják, mások merőben kétségbe vonják; — kinek van hát igaza? Nem lehet tagadni, hogy a vándortanítás különböző vidékeken nagyon eltérő eredményt szolgáltatott, a mi az ítélet kimondását természetesen még inkább megnehezíti. Csak igénytelen egyéni nézetünknek adunk kifejezést akkor, midőn azt állítjuk, hogy a vándortanári intézmény magában és elméletileg véve okvetlenül czélszerű és üdvös, de a gyakorlatban két nagy nehézség merül fel, egyszer kevés az erre alkalmas és hivatott egyén, másrészt, majdnem mindenütt a díjazás felette csekély, úgy, hogy ezen körülmény is az arravaló embereket vagy merőben elriasztja, vagy az illető elfoglalt állomását csak átmenetinek tartja, melyen addig marad, míg jobbat kap és ily esetben kötelességét is alig fogja hiven teljesíteni. Elismerjük, hogy a jelzett nehézség nagy akadályt képez, de nem tartjuk azt legyőzhetetlennek, oly népnek pedig, mely a földmívelés terén annyira elmaradt mint mi, minden haladási tényezőt kétszeres buzgalommal kell felkarolnia, ha nem felelne is meg teljesen az eszményi tökéletességnek.

Magyarországon tudunkkal jelenleg négy vándortanító működik, egyik a gyümölcsstenyésztes, a másik a fatenyésztés, a harmadik a lentermes érdekében, ezen három állomást a miniszterium díjazza, miglen az erdélyi gazdasági egyesület szőlészeti vándortanára állami segélyben részesül. Egyetemes vándortanár, azaz olyan, ki a gazdaságot minden ágát felölelné, a magyar korona területén nincs.

Ausztria jelenleg 13 különleges intézettel bír, melyek a gyümölcsstenyésztes, szőlészeti és borászati, valamint a kertészetnek vannak szentelve. Az első rangot köztöltöttük a klosterneuburgi kir. szőlészeti s gyümölcsészeti intézet foglalt el, mely rövid idővel ezelőtt tartományi intézetből államivá léptetett elő. Az itt működő tanítók: Babo, Dr. Roesler és ujabbán Dr. Stoll elég biztosítékot nyújtanak e tanoda jeleségét illetőleg. A bécsi közkiállításon Klosterneuburg egy az állandó csarnokban, valamint az időszakos

gyümölcstárton nagyon szépen szerepelt és teljesen igazolta napról-napra növekedő híret. Egy nagy szekrény a tudományos vizsgálatokra szolgáló eszközöket és anyagokat, a pinczegazdaságban használható különböző szerkezeteket stb. tartalmazta, míg a kísérletek eredményét az ottani vegy- és élettani kísérleti állomás mutatta be. Ott találtuk a szőlőnövény összetételét és táplálkozását illető kísérletek eredményét, a szőlő és must összetételére, valamint az erjedésre vonatkozó tárgyakat. Számos kísérlet történt a szőlő növelését illetőleg, mesterségesen vegyített talajban és bizonyos tápanyagokkal telített vízben, végre osztatlan elismerést vívott ki a görögországi kísérletek osztálya, melyek között a phylloxera tanulmányok voltak legérdekesebbek. Azonban fordultak elő oly kiállítványok is, melyektől az u. n. „szűz borászok“ megvetéssel fordultak el: mindenféle borzamat csekély költséggel megszereshetően, bort festő kivált pirosító színek, szőlőcukor, glicerin és több más „pokoli“ termék és gyártmány! Hogy Klosterneuburg a reclame divatos mesterségét is érti, azt egy térkép bemutatásával igazolja, melyen a végzett hallgatók földrajzi elterjedése volt színes gombostűkkel jelelve!

Klosterneuburg után a külföldi különleges intézetek alig jöhettek tekintetbe és többnyire nem az oktatásra vonatkozó tárgyak állítottak ki. Majdnem legjobban a kis Württemberg szerepelt, a weinsbergi szőlészeti iskola talaj- és eszközgyűjteményét mutatott be, miglen a hirnevés reutlingeni gyümölcsészeti intézet ismert igazgatója Dr. Lucas Ede az általa feltalált u. n. vándortanítót állította ki. Megjelent néhány orosz kertészeti iskola is, az athenai állami faiskola dohány és egy újabb időben feltűnést okozott fonal-növényt, a Ramiét küldötte be.

A különleges érdekeknek kevesebb költséggel és többnyire eredményesen az egyik vagy másik szaktól rendezett tanfolyamok is megfogtak felelni, ha avatott egyének nyújtják az oktatást. Hazánkban eddig csakis gazdasági gépészeti tanfolyamról értesültünk, Ausztriában a serfőzést tanítják két-, a szeszfőzést egy helyen. Franciaországban elszórva számos tanszéket találunk, mely a gazdaságot egyes ágaival, sok esetben kizárólag a földmívelési vegytannal foglalkozik, Helvetiában a tejgazdaságot tanítják, de valamennyit a kis Bajorország és Württemberg mulja felül; találunk itt külön tanfolyamokat a serfőzésre, szeszégetésre, tejgazdaságra, marhatenyésztésre, juhászatra, méhtenyésztésre, gyümölcsstenyésztesre és faápolásra, külön elméleti s gyakorlati előadásokat bodnárok és kovácsok, különösen patkoló kovácsok részére s. a. t.

Belgiumban egy „conferences publiques“ elnevezés alatt ismeretes intézmény áll fenn, mely nyilvános előadásokban főleg gyümölcsészettel foglalkozik. A résztvevők vizsgát is tehetnek, a nyert bizonyítvány, ha jó, nagy becsben szokott részesülni.

A phylloxera kérdéséhez.

— Vége. —

Hol lépett fel először a phylloxera az osztrák-magyar birodalom területén? Ugy tudom Klosterneuburgban, még pedig — ezt is jól tessék megjegyezni — az ugynevezett „mintaszőlőkben“, ahol, mint közönségesen tudva van, a szőlőtöke az experimentumok minden kigondolható keresztfájára fermentumok minden kigondolható keresztfájára szittetik. Azt mondják, hogy oda a phylloxera beho-

zatott; hiszem, de én fontosabbnak tartom azon körülmény számbavételét, hogy ott erőt birt venni a telepen, ennek oka van, melyet a mívelésben keresek.

Mert ha a phylloxera-kérdést más oldalról tekintjük, látni fogjuk, hogy azóta már több faj lett ismeretes és Giebel „Archiv für Naturgeschichte“-je már olyat is közöl, mely a fenyő gyökerén él, de azt még nem tapasztaltuk, hogy valahol irtotta volna a fenyveseket; elődje a fenyőnek, mint van ezer meg ezer növénynek elődje, anélkül, hogy a növényt veszélyeztetné, feltéve, hogy a növény természetének megfelelő körülmények között tenyészik.

Nekem erős meggyőződés az, hogy a phylloxera vastatrix kártékonyságához nem elég, hogy az állat behozassék, hanem léteznek oly feltételek, amelyek kártékonyságig való felszaporodását lehetetlenné teszik; e feltételek pedig legelső sorban a mívelés módszerében keresendők.

Nem hiszem, hogy egy növény, melynek tenyésztesénél szemmel tartom azt, acclimatisált és hogy kuszó növény, s e kettőhöz szabom azután a föld megmívelését, a növény ne bírjon hathatósan reagálni a paraziták támadására; és mihelyt reagál, visszazoritja a parazitát azon korlátokba, a melyekben megszűnt ártalmas lenni.

Tessék most fontolóra venni azt, hogy minálunk egyazon növényre, a szőlőre a mívelésnek hány módja alkalmaztatik? Tessék e mindenféle, néha homlokegyenesen egymással ellenkező mívelési módokat rationalis szempontból bírálatt alá venni és megalapítani, hogy a növény természetéhez képest — melyik a rationalis mód? — En ugy tudom, hogy nem vegyészeti praeparatumokban, hanem a rationalis mívelésben foglaltatik a phylloxera igazi óvszere; hiszem ezt annál erősebben, a minél bizonyosabb az, hogy a baj föllépése talál avval az idővel, a melyben Hoibrenk mívelési módja mozgalmat keltett, elterjedett és éppen a szőlőknél a tulságokba csapott át.

En egy pillanatig sem kételkedem abban, hogy az ajánlott vegyészeti szerek nem hatnának, de az alkalmazás gyakorlati gyökere keresztülvitelében kételkedem; mert néhány százezer holdon tenyésző sok millió tökének egyenként és gondosan való kezeléséről van szó, s az indolentia és ignorantia igen is nyom a latba.

Beszélnék folyadékokról, mely biztosan irt és akónként „csak“ 20 krajczárjába kerül. De tessék ezt is számba venni, hogy néhány millió akóról lesz szó, hogy e folyadék-mennyiséget rendszeren vízszegény tájak hegyeire kell szállítani, hogy a töké-ről tökére való alkalmazás roppant munkaerőt kíván, összevéve olyan költséget, mely nagyobb annál a haszonnal, a melyet átlag véve hanyagul mivel bortermező vidékeink valaha adtak vagy adhatnak!

En — ismételve mondom — csak a rationalis mívelésben keresem az óvszert.

Felhozom — per analogiam — a burgonya betegségét, mely egykoron általánossá vált. Akkor is özlött a sok tanácsvélemény, kísérlet stb., tenyészítették a burgonyát magból, Amerikából hozott magból és gumókból, és nem használt semmit, s a baj aztán mégis megszűnt általánossá lenni. Miért? Szerintem azért, mert az emberek foglalkoztak vele, főleg pedig nem követelték többé, hogy a burgonya a legelhanyagoltabb talajban ép és bőtermő legyen; kezdtek válogatni a földben és magban egyaránt; a növény legyőzte parasita gombáit.

Mielőtt, hogy konkrét javaslatot tennék, még egy ügy az, melyre megjegyzésem van. A phylloxera ügyében számos kormányrendelet, számos bizonyítvány látott napvilágot, mely ezt vagy ama szőlőtelepet „phylloxera-mentesnek“ állította.

Azt kérdelem: hogy hívják azt a közeget, a melynek jelentésin e rendeletek és bizonyítványok alapulnak? mi az ő eljárása, melynek alapján bizonyítványok iratnak, melyek szerint száz holdnyi területű, sok százezer töké számláló szőlőtelepek „phylloxera-mentesek“?

Mert bocsánatot kérek, én nem képzelhetem magamnak azon eljárást, melynek segítségével egy a föld alatt lévő gyökere létező baj, millió töké, ugyszólván a madártávlatból észrevehető, hogy a phylloxera támadásai az első évben a növény földfeletti részén észre sem vehetők!

Ugy tudom, hogy francia földön a tudomány legmagasabb fóruma tette magáévá az ügyet, s kiket ez a kutatásokkal megbízott, azoknak a Pasteur-éval mérkőzik a nevék: Németország a berlini muzeumhoz fordult, s egy Gerstäcker-re bízta az ügynek állattani, igen fontos részét; — itt azután elmondhatni, hogy ország világ tudja, mit tartson a a phylloxera ügyében tett és teendő enuntiaiókról; az intézetek a tapasztalatok ösvényére léptek és kiküldték legjobb szakzoologusait. Minálunk, tudomásom szerint a m.-óvári gazdasági intézet a döntő közeg.

Bármily tisztelettel viseltetem is ez intézet iránt, nem tudom, hogy a zoologia kérdéseiben szerzett volna magának auctoritási jogot, olyat, aminőben a British muzeum vagy a berlini muzeum részesül; már pedig a phylloxera körül ez kell, igen specialis, mely állattani szakértelem kell, illet pedig a világ leghíresebb gazdasági tanintézete sem arrogál magának, igen természetesen, mert nem „állattani”, hanem „gazdasági” intézet.

Mindezek után én azt tartom, hogy a kormány három félre fordítsa figyelmét.

1-ször. Döntesse el praktikus szőlősgazdák által a megtámadott szőlőterületek művelési módját.

2-ször. Döntesse el a föld- és vegytani intézetből kiküldött szakemberek által a talaj kérdését (általános minőségre és művelési állapotára nézve.)

3-szor. A tisztán állattani kérdést oly állattani szaktekintélyre, a ki positívummal s a zoológiának idetartozó vagy rokonszakaival tüzetesen foglalkozik.

Ezeknek a működése az akadémiákban lenne összpontosítandó, s innen vehetné aztán a minisztérium rendeleteinek szakszerű alapját.

Igy lehetne constatalni: vajjon a phylloxera vastatrix előszeretettel viselkedik-e bizonyos művelési mód iránt? melyik az? mi benne irracionális?

Ezeknek a megállapítása módját nyújtana a gazdának, hogy művelési módját módosítsa s kerülje el a veszedelmet a mennyire lehet.

És ha nem itt fekszik a baja, kkor ezt is csak szaktekintélyek kombinálásából álló bizottság, mely a baj helyszínén működne, alapíthatná meg, és — ezt is jól tessék megjegyezni — reánk nézve sem Franciaország, sem Németország nem lehet mindenben mérvadó, mert saját viszonyaink vannak.

HERMAN OTTO.

A pezsgő-gyártás.

Petheő Imre, ki a pezsgő gyártást Franciaországban tanulmányozta, a pezsgőnek Magyarországon eddig divott s az általa tanulmányozott készítési módját a következőleg írja le:

„Azon magyar pezsgőborok, melyek honi iparunk nevére téren annyira sülyesztették, s nagyobb részt csak francia czégek nevei alatt bocsáttatnak áruba szikviz (sodaviz) módjára készülnek, s a szénsavas léget, mely a pezsgést okozza, e célra készült gépek segítségével mesterséges módon nyerik. A szénsav légerős nyomás folytán vétetik fel a bor által, s készül sósav (Salzsäure) vagy kénsavnak (Schwefelsäure) szénsavas léget tartalmazó sókkal vegyítésével, mely alkalommal a sav a sókkal egyesülvén, a szénsavas lég felszabadul, s mert igen rohamosan fejlődik, mindig vissz magával savrézecskeket is. Noha e szénsavas lég vizen vezet-

tik át, mégis a sebes fejlődés alkalmával felvettik — vagy sósavrézecskektől teljesen menten nem kény- vagy sósavrézecskektől teljesen menten nem állítható elő. — S a savrézecske, bár mily csekély mennyiségben, a szénsavas léggel együtt a borba jutván, abban az emberi organumra károsan beható és mérgező vegyi öszszeköttetéseket hoznak létre. Ebből ered a napokig tartó fő- és gyomor-fájás. Előnye a készítmódornak az, hogy 24 óra alatt kész a pezsgőbor, s igen csekély költséggel s kevés fáradsággal jár.

A francia pezsgőbor gyártási módor, mely szerint mi készítjük borainkat sokkal, hoszadalmasabb és költségesebb, nagy gyakorlati ügyességet, kiterjedett gyári helyiségeket, gondot és fáradságot igényel, s röviden előadva a következő:

A bor előleges erítés után kevés cukor hozzátételével, üvegekre fejtetik, és erősen bedugaszolva s lécek közé rakva 2—3 hónapig pincze felett meleg helyen tartatik addig, míg a bornak cukortartalma a meleg által előidézett utóerjedés alatt teljesen fel nem emésztetik. — Általában ismert tény, hogy a borerjedést erjeszira és cukor idézi elő, s képez ezen erjedés: szénsavas léget, mely ha a bor zárt helyen erjed, mint az erősen bedugaszolt üvegben, azzal egyesül, s a dugó az üvegből kivételvén, számtalan gyöngyökben illan el, s okozja azon a szemnek és szájnak annyira kellemes pezsgés és csipősségnek; továbbá képez szeszt nagy mennyiségű salakot stb. — A mi borunk tehát szénsavas légtartalmát nem mesterséges módon, hanem természetesen utóerjedés által nyeri, mely nem csak egyáltalán főfáját nem idézhet elő, hanem inkább elősegíti az emésztést, s az egyetlen egy mód a szénsavas léget nagyobb mennyiségben vegyileg tisztán előállítani.

Technikai nehezebb része a gyártásnak a bort az erjedés által támadt nagymennyiségű salaktól megszabadítani. Mely végből az üvegek pinczébe vitetnek s állványokra jönnek, úgy, hogy az üveg szája lefelé áll; — ezen helyzetben az üvegek naponta rázatván, 2—3 hó lefolyásáig maradnak addig, míg a pizok teljesen a dugóra száll. Ez megtörténvén, következik az ugynevezett degorgement, mely műtet abból áll, hogy az üveg vízirányos helyzetben tartatván, a dugó a rajta összpontosult pizokkal együtt nagy erő és durranással kimegy, az üveg a vízirányos helyzetből egyenesen állíttatik fel. A pizokkal mindig ömlik ki egy kevés bor is, mely ily állapotban annyira nyers és csipős, hogy alig iható, s hogy kellemes sima legyen, kapja az ugynevezett dogaget, mely jegeczezett cukorból (candis) és igen jó öborból álló folyadék; s másodsor bedugaszoltatván, spagettel, dróttal lekötetik, nyeri a külső felszerelést és áruba bocsáttatik.

A dogage mennyisége a gyáros akaratától függ, s a megrendelő kívánásához képest készítheti édesebb és kevésbé édesen is.

A legrövidebb idő, mely után az így készített pezsgőbor áruba bocsátható, az üvegre fejtéstől számítva hat hó. S ezen idő alatt minden egyes üveg legkevesebb 350-szer jön a munkás kezébe, s annál jobb a bor, mennél tovább fekszik a degorgement előtt. A nagyobb tökékekkel rendelkező gyárosok, mint Cliquot, Roederer, Jaquesson sat. 3—4 évnél előbb nem bocsáttják boraikat áruba. Igen emeli a pezsgőbor árát azon körülmény, hogy az erjedés alkalmával sokszor 5—8 néha 10 száztóli is eldurran.

Petheő Imre és társainak Velenczében (Fehér-

De az égi szikra áttör a rögön,
Átvillan ma is, sötét rejtekén . . .
S rokonfelével van találkozása
Az emlékezet holdas éjjelén.

BORÚTH.

Északon.*

I. Varsó—Moszkva.

Néhány röpke levelet küldök, egy tavaly, a gőz szárnyán tett északi utazásról. Inkább emlékeim tarkaságát, mint a látványok leírását fogják ezek tartalmazni. Magánleveleknek voltak szánva, s ez kimentheti pongyolaságukat. Legyen értők felelős az én szerkesztő barátom, ki azokat elkérte a nyilvánosság számára, melyre sohasem számítottak. Engemet megvigasztal az, hogy az ily röpke levelek körülbelül legjobban kifejezik a mai világi sietős utazások jellegét, midőn az ember sokat lát, de semmit sincs ideje jól megélni.

Ime mindjárt Varsót is, a szegény lengyelek és a hatalmas orosz czár egyik fővárosát, inkább csak tollam hegyével fogom érinteni, mintsem leírni. Nem messze fekszik hazánkhoz, elegen láthatják már s még többen olvashattak róla. Érdekes város, közepén gyönyörű parkokkal. Pragával együtt emlékeztet némileg a mi Budapestünkre, csak hogy itt Varsó fekszik dombon s a kis Praga lapályon. A

*Ezen érdekes uti rajzokat — melyek eredetileg a „Fővárosi Lapok”-ban jelentek, meg s a melyek ugykönyved irányuk mint érdekes tartalmuknál fogva, kell, hogy minél szélesebb körben megismertetve legyenek — szerző szíveségéből közöljük.

megye) kitünő pezsgőgyára van, homnan a francia pezsgőkkel joggal versenyző pezsgő kapható; hazafiánan cselekesznek tehát fogyasztóink, ha megrendeléseiket Velenczébe intézik ahelyett, hogy az ugy is kevés magyar pénz a külföldre szivárogtatnák

Különfelék.

Azon előfizetőinket, kik a lap dijaival hátrálékban vannak, tisztelettel fölkérjük, hogy azokat mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

Szivarjaink roszasága maholnap nemzeti nevezetességre vergődik. Igaza van a N. Hirlapnak: hogy épen oly izetlenek, mint bűdösek, nehezen szelelők, s felboncolva oly alkatrészeket tartalmaznak, melyek inkább bocskorba, mint szivarlapok alá válnak be. S ez oly országban történik, mely Európában a legjobb dohányt termi, s ahol a dohány monopoliumnak az állam legjövődelmézőbb forrásául kell szolgálnia. Itt és nem másutt kell keresni okát a fogyasztás napról-napra való csökkenésének, melyről a kimutatások is eléggé tanuskodnak. A bevételek fokozásának nagyhangú frázisa ilyen módon világ végeig frázis marad, amivel még eddig deficitet semmiféle pénzügyi kapacitás sem enyésztetett el. Ha e rossz portékához még hozzávesszük azt is, hogy elárúsításukat egyesek szeszélyei, avagy lelkiismereti szabadságuknak rendelik alá, — például Ujhelyben szombati napon a főtrafik kivételével csupán egy helyütt vehetni szivart — akkor épen nem csodálkozunk, ha az előirányzat itt is csütörtököt mond. — Igy vagyunk a bélyegárudákkal szintén. Sokszor aranyért sem kaphatsz 1 kros bélyeget, s miért? mert az árudák az ünnepek miatt záva vannak, holott a napi szükséglet minden pillanatban ép'ugy vagy még inkább rájuk szorulhat, mint a gyógyszerészre. Jogosult panaszok ezek mind, melyeket könnyű orvosolni, — de ha nehézségekkel járna is, orvosolni kellene, miután az átnézés nemcsak egyesekre, de ami fő, magára az államra nézve is jelentékeny veszteségekkel jár.

Utczai világításunk gyarlósága ellen már több ízben felszólaltunk, de reclamjainkkal — ugy látszik — csak falra hánytuk a borsót; mert az nem hogy javult volna, de napról-napra mindig botrányosabbá válik. Jogosult támadásaink ellenébe a városi előjáróság azzal védekezik: hogy rendőri közgeivel minden estén megszámláltatja azon lámpákat, melyek nem világítanak, e körülményt aztán a bérlő terhére jegyezteti, s annak idejében folyóvá tett illetményéből aránylagos levonást eszközöl. Ez orvoslási mód, minden látszólagos helyessége mellett is nagyon egyoldalú; büntetés vagy megtorlásnak nem vehető, és ami fődolog, általa a boszont bajor egyáltalában segítve nincs. Hiszen ekép a bérlő csak azon lámpák után nem huz illetéket, amelyekbe nem töltött világító anyagot, avagy azt szándékosan nem gyújtotta meg, miáltal csupán egy „adsi-nesze”-féle kalmáris viszonyoknak van elég téve, holott egy hatóság ellenőrzés alá tartozó közintézmény megóvása egészen más természetű orvoslási módot igényel. Hátha egyszer kedve kerekedne az illetőnek, s egyetlenegy lámpát sem gyujtana fel? Valjon mi történnék ekkor? A fentebbi norma szerint, dijjai valamennyi lámpa után visszatartatnának. Bene! S mit gondol a t. előjáróság: valjon ez intézkedés bölcseségének fénye, világító-toronyként képes volna-e jelezni a

Lazienki nevű császári lak és parkja igen diszesek, bár távol állnak Schönbrunnától. A hotelek drágák s bennök a szolgálat rossz. Az utczákon leginkább feltűnik a lengyel nők szépsége és disze. Alig lehet valahol több szép női arcot látni. A férfiak szívélyesek, műveltek. Volt alkalmam Radomban megismerkedni lengyel papokkal, mert a sandomirzi püspök és huszonöt lelkes társaságában ebédeltem, együtt kik közt egy a magyar történelmet is a legalapabban ismertem. Megismerkedtem egy derék magyar hazánkfáival is: Rozmanith tolcsvai szőlőbirtokossal, ki a világ első borkereskedőinek egyike. Varsói raktárai és pinczei nagyszerűek, s én lévén az első magyar, ki őt meglátogattam, képzelhetni, mily szívesen fogadott. Száz éves borokat tett elem. Aztán délután — családjával együtt — kivitt fogatán Vilanooba (villa nouva), Sobiesky király egykori palotájába, melyet e hős lengyel király Bécs fölszabadítása után török foglyaival építtetett. Egy órányira fekszik ez Varsótól s most a Potocki-családé. Valóságos kis Versailles, kínai muzeummal és sok egyéb kincscsel. Húsz falu jövedelmét fordítják e történelmi emlék fentartására. Este Varsóban a „Svajcarska dolina” nevű mulató helyet látogattam meg. Hangverseny volt s a város urí népe gyűlt ki e szép kertbe. Deli, szép, szívélyes nép, mely boldogabb közéletet érdemelne!

Másnap futárvonattal indultam Moszkvába, mely Varsótól negyvenórái távolság. E nagy távolság igen szomorú utat jelent. Nyomorult föld mindenütt, melylyel kirívó ellentétet képeznek a vasuti állomások buffet-i, uriasan megrakott asztalaival. E buffet-k fényesek, de nem drágák, kivéve a bort, mely itt csak gazdagoknak való, mert hisz Oroszországban a bor palackjának csak vámdija egy rubel

A „Zemplén” tárczája.

Kebelemre.

Kebelemre hajtvá fűrtös fejcskéd,
Kezembe téve harmatos kezéd . . .
Itt e vén akáczfák lombjai alatt
Oh hányszor ültem én együtt veled! . . .

A lomb rejtekét szellő járta által . . .
Keblemet pedig édes gondolat . . .
Virág s csókzapor hullt reád utánok;
Az a galyról, s ez — lelkemtől szakadt. —

A szerelemnek szelid hajnalfénye
Legelőször is itt mosolygott ránk;
Itt édesítők meg a jelen percét . . .
Boldog jövendőt ah! itt rajzolánk.

Boldog jövendőt . . . fényes tündér-tájt,
Hol fű, fa, minden szerelemtől él . . .
Mely alávetve nincs az elmúlásnak . . .
Homokba írtunk . . . elsőpré a szél.

Ez éden helyén most egy sirhalom van,
S boldog szerelmünk temetve alá. —
A kényszerűség vaskarja öle meg,
S nehéz, nagy követ hengerített rá . . .

Járóelőknél minden zugát bajosan?! Névet, annál kevesebbet, az rosz mután az rosz csak nézni az olyan bunkón érzékenyebben. Ha pedig a szöveg képét, zójétől a honattól, aki a gyarló munka

„Páris bagos névre képes csapszékértolongó nem teljesen képes spektákodás, lármahaját nyujt melyet a kömészettudom nevezni. Egy segíthetne, mint mindig a mint a bibu győzöttünk, tünkben, megállásárak! kevé mint a „bec akáro parla is igaz, ho való ember terhes szer apasztani a asztalra 4 tá nak mondha maradjunk. sava is, bor

A ho beszélük — örömeire tan német előad hogyha má a tót szinir rabot, legala helyzetnek,

* A tudósítást illető level gyilkosság erős őrizet tette volna megynék késegesnek t annyival in ellenőrzési volna azt azért, hogy szombaton vényszékne togat az u levelezője

* Far bizonyos csak arcza séget affec

Mosz fogalmat o alföldünk képeket. De faluk itt látunk oly ellakhatné az ördög utban s le Szmolensz

Baj ninc Bae melyek e vehetetlen hoz ér, m Majd vában a lámpa se den czégit már itt k

Az messége nagy térrubel.

Más sajátságos veliki” hávány. He porusnál tündérieb

Az nélkül ki ittlakó ba Nagy fára is abba a

szóbeli költőknek ama habarékok örvényét, mely városunk minden zugában elnyelésel fenyeget? Ugye, hogy fogadjunk el tehát a fentebbi védelmet, annál kevésbé a baj ellen nyújtott orvosságot, mintán az rosszabb magánál a betegségnél. Meg kell csak nézni azt a szerződést jobban, kell abban lenni olyan bunkónak, mely a köteleesség mulasztóját kissé érzékenyebben sújtja e könyv nélkül alkalmazottnál. Ha pedig a szerződés tükré nem mutatna ennél vonzóbb képet, akkor vissza kell kérni annak szerződésétől a honoráriumot, ő pedig kérje vissza pénzét attól, aki a közérdek megmontására célzó ilyen egyarált munkára tanította.

„Páris városához“ címzett, különben Kutya-bagos névre sem igen érdemes pataki-utcai közönséges csapszék előtt minden hetivásár alkalmával oly székértolongs van, hogy a gyalogosok emiatt csaknem teljesen leszorítottak a járdáról. E gyönyörű-séges spektakulumhoz természetesen éktelen háromkodás, láma és verekedés is járul, ami teljes fotográfiaját nyújtja aztán ama csokolni való állapotnak, melyet a könnyű véru turisták „idyll“-nek, a természettudomány emberei azonban chaosnak szoktak nevezni. Egy jóra való rendőr ezen a bajon is könnyen segíthetne, hanem persze az ilyen nem ilhetne aztán mindig a korcsmában, hogy teljesen lesziva magát mint a bibula; amiről a minap személyesen is meggyőződünk, s csaknem elkellett bujni szegényelünkben, midőn láttuk, hogy egy bizonyos czivakodás megagálására nagy nehezen előkeresett közegek (oh egék!) kevésbé tudták egyensúlyt feltartani, mint a „becsületbeli kérdést“ lovagiasan elintézni, akár a paragi viadorai Trencsén vármegyének. Az is igaz, hogy azért a csekély fizetésért valamire való ember nálunk nem vállalkozik a különben is terhes szerepre, de hát akkor a számot kellene apasztani a megbízhatóság rovására. Ne jöjjön az asztalra 4 tál élvezhetlen étel, csak azért, hogy urasnak mondhasuk ebédünket, mellettük azonban ében maradjunk. Fell kell találni kettőt, de annak aztán sava is, borsá is legyen.

A honnapi törvényszéket — mint széltere beszélük — nem fogják felozlatni. Talán ezen jó hír öröme tartanak az ottani makedvelők is közelebb német előadást? Meglehet, de annyit mondhatunk, hogyha már csakugyan excentrizálni akartak, akkor a tót szinioralombul kellett volna választaniok darabot, legalább így elég lett volna téve a topographiai helyzetnek, meg talán az ottani hazafiságnak is.

*** A „Hon“ szombati száma** egy zempléni megyei tudósítást hoz, melyben a többek közt azt írja az illető levelező, hogy a szerencsi kir. járásbírósgyilkossággal terhelt Huszár Jánost, ahelyett, hogy erős őrizet alatt a s.-a.-ujhelyi törvényszékhez kísértette volna: — engedte megszökni. Lapunkban, mint megyénk közlönyében nem feleslegesnek, sőt szükségesnek tartjuk e hír alaptalanságát feltüntetni, annyival inkább, mert ha e hír való, annak idején ellenőrzési szabadságunknál fogva, mi sem néztük volna azt el „behuny szem“-mel. — Ismételtük azért, hogy e hír alaptalan, mert a bűnös a mult szombaton tényleg átadatott a sátoralja-ujhelyi törvényszéknek, és így sem nem rabol, sem nem fosztogat az ujra, mint a „Hon“ rossz forrásból értesült levelezője hegyes pennájával regisztrálja.

*** Fanatizmus.** Megyénkbeli Kolbása községben bizonyos Czirák Györgyné nevé pórno él, kinek csak arczára kell nézni s azonnal az isteni ihlettséget affectáló, álszentkedő kifejezéssel, ravasz,

Moszkva felé utazva, kap az ember csak igaz fogalmat országok rengeteg aruáiyáról. A mi nagy alföldünk is mily kicsi az oroszországi sivatagokhoz képest. De mindenesetre jobb, szebb, áldottabb. A faluk itt majd mind nyomorultak. Napokon át nem látunk olyat, melyben csak afféle kurta nemes is ellakhatnék. Az ember kénytelen azt kérdeni: hol az ördögben lakik itt az ur? Város it kevés esik utban s legjelentékenyebb köztük a történelmi híru Szmolenszk, dombos, regényes fekvéssel.

Baj az utazásra az is, hogy Oroszországnak nincs Baedekere, mely tájékozná. A kézikönyvek, melyek e világtájáról szólnak, nagyobbára hasznavehetetlenek. Az ember azonban így is csak célhoz ér, mint a máhaja.

Majdnem tizenegy óra volt éjjel, midőn Moszkvában a „Hotel Dussau“-ba vergődtem. De bár egy lámpa sem égett, mégis oly világos volt, hogy minden czégitatót könnyen el lehetett olvasni. Tehát már itt kezdődik az északi éjtelenység.

Az első mit tapasztaltam, a fogadó kényelmessége volt. Nem is oly drága, mint hirlik. Egy nagy tere néző szalon s háló cabin napi ára két rubel.

Másnap bejártam az ó-muszka várost, mely sajátságos és meglepő. A Kremlben fekvő „Ivan Veliki“ harangtorony tetejéről nézve, nagyszerű látvány. He e város a Moszkva folyó helyett a Bosporusnál fekvődnék, mindjárt Konstantinápoly (e legfontosabb város) után volna említhető.

Az utcák tömkelegébe bocsátkozni vezetők kinek volna itt bátorsága? Fölkerestem egy utazó barátomat: Hodobayt, ki gymnáziumi tanár. Nagy fáradságba került, míg ráakadtam. Ő először is abba az iskolába vezetett, a hol tanít. Moszkv-

sunyi pillantásokkal találkozunk. Ezen, vallására nézve gör. cath. nő, a fanatizmusnak egy hitvány példánya, aki a vallásosság köpenye alatt, több könnyen hívő kolbásai asszonyt rászéd, magával hívja a távolabb fekvő ugynevezett dargói korcsmába, s ottan babonás produkciókat művel, könyörög az istenhez, hogy jelenjen az meg nekik (a la Mózesnek a csipkebokorban); azután, mint a kommunizmus egyik harciosa: a kolbásai földeket etc. annak rendje és módja szerint hivei közt kiosztja, a földesurakra s birtokaikra kimondja a szentencziát. Ezeknek megtörténte után aztán nagy „bál“-t csapnak, a mihez a szükséges kolbász, sódar, szalonna s több efféle Comedentia: bor, pálinka épen-séggel nem hiányzanak; mert az asszony-prófeta t. i. Czirákne hivei: a fanatikus csöcselék asszonysereg kiüríti kamaráit és sietve czipel a „Dargó“-ra, hogy azoknak tartalmát a czeremoniák végeztével áldozatképen ki-ki bemutatthassa — gyomrának. Czirákne a falusi „komámasszonyok“ közt valóságos rebelliokat csinál s quasi lázítást visz végez. Mindez pedig tudomásunk szerint nem alaptalan hir, s a hamis asszony-prófeta méltán megérdemelne egy pár heti kenyér- és vizeni fogságot, hogy fanatikus ostobaságairól háborítlanul elmélkedhetnék, s a „komámasszonyok“ zsiros szallonnáját, sódarát a száraz kosztot elfeledhetné. — Vagy talán még jobban kívánna?!

Egy törvényszék vándorlása. Az igazságügy-miniszternek Mocsary Géza ismeretes interpelláció-jára adott válaszában tett abbéli kifejezése folytán: hogy ha már csakugyan változtatni kellene a törvényszéki helyiségek, inkább hajlandó volna azt Munkácsra, mint Ungvárra tenni; — Munkácsra nagy mozgalom támadt. Gr. Schönborn ugyanis hajlandó volna az egész „Csillag“ vendéglő épületét jutányos áron törvényszéki helyiségül bére adni, sőt e tekintetben maga a város is több nevezetes ajánlatot tett. Mondják: az ungváriak is pártolják ez eszmét, sőt erősen agítálnak mellette, habár érzik azt, hogy vesztésükért ez nagyon is sovány kárpótlás lenne.

Nehéz idők jele. A kassai színügyi bizottság közelebb tartott ülésében — ama közöny folytán, mely a színészet irányában ott nap-nap mellett s mindig élesebben nyilvánul — elhatározta: hogy egy hőlygyekből álló szín-gyámlító egylet létesítését — melynek üdvös hatásától sokat remél — legközelebbi feladatául tűzi ki, s azonkívül kérvényt terjeszt az országgyűlés elé egy évenkénti állami subvencio kinyerhetése iránt.

Betyár történet. Sándor Gyula és Dancsó János betyárok elfogatását a „Szatmármegyei Közlöny“ következőleg adja elő: Augusztushó óta két rabló tartja rettegésben a megye egy vidékét. Egyike Sándor Gyula szatmármegyei, másik Dancsó János sámsoni illetőségű, minikettő XIV-ik ezredbeli szökött huszár. Garázdálkodásukat augusztushóban, a vetési határon a „Rózsás“ csárda bérlojének kirablásával kezdték meg, s azóta mindég e vidéken, különösen az erdői hegyen és a geresi erdőben tanyáznak. A megyei közbiztonsági személyzet jól ismerte őket, még a házat is, melyben tanyáztak, volt aki arról tudósítsa őket, és folytonosan kerülgettek is, de soha rájuk nem akadtak. A rablók a vidékben csaknem minden nap mutatták magukat. Nagy-Károlyban egy hajduvárosi hussütőgőzőnél három ízbea vacsoráltak, debreczeni kupeczeknek adván ki magukat, és egy éj el ki is akarták rabolni a szegény asszonyt, de a rendőrség nem hitte. Két hét előtt egy a „Vadas“

nak kilencz ily kitüno gymnáziuma van. S melyik városnak van ennyi? Oroszországnak azért van jö-vője, mert elismerte, hogy a tudomány hatalom s a közoktatásra sokat áldoz.

Moszkvában sok mindent lehet látni, a Kreml sajtásterü, festői kapuitól, a főtemplomon, a patriarichák sekrestyéjén át a czári kincstárig, mely tán még a török szultánét is fölülmulja. Van ott ránk nézve egy csomó szomorú emlék is: vagy 64 darab 1849-diki honvédszázaló egy csomóban, szemben a szintén elszakmányolt lengyel lobogókkal. A több mint négyszáz templom közt legkülönösebb arhitekturája van a Szent Vazul-egyháznak a Kreml előtt. Valódi monstrum, de érdekes.

A közlekedés főeszköze az „iszovszcsik“ (egylovas bérkocsi); van ilyen tizenkilenczezer. Mi is felültünk egyre, hogy befussuk e rengeteg várost, melynek hatszázezer lakosa van, de egyetlen utcája sincs.

Délután négykor kerültünk vissza tanár barátom lakására, hol már társaság várt bennünket. Ott volt Ungból Bacinski, ki egy gazdag orosz herczegnél nevelő, Terlecki kiewi orosz pap, a párisi egyetem orvostudora, ki csak előtte való nap jött haza Sibériából, hová Demidow herczeg fia holttestét szállította a családi sirboltba, s két tanár. Együtt mentünk ebédelni a „Szlavjanski Basar“ fogadóba. Ennek éttermé nagyok és pompásak. Középen világos magas terrász szökökutakkal, melyeknek vize medenczékbe ömlik. E medenczékben halak uszkálnak s a vendég választ közülök s azt rögtön kifogják és megsütik.

Jó kedv és pezsgő mellett folyt az ebéd-ugyhogy midőn a petróvszki-parkba kocsiztunk, Hodobay egy iszovszcsikból folyvást élénken hangoz-

pusztáról Erdődre lovagló gazdasági gyakornokot este megtámadtak, és miután az a „hó megálj“-ra azt felelte: „nincs időm“; kétszer rálöttek. A lövés nem talált. Ezt se hitték, akik elbeszélni hallották. Majd a madarász g. kath. lelkészt, majd a mezőn tanyázó kondásokat zsarolták meg. Fictio. — E hó 15 én két serkedező bajszu csinos legény nyitott be az esztrói kántor házába. Öltöztük zöld szegélyű fehér szür volt. Egyik egycsövű puskát viselt a vállán, és oldalán pisztolyok függött, a másik, övében két kétesövű pisztolyt és csizmaszárában hatalmas vágó szuronyból készült kést viselt. A kántor puff lett a szuronytól, amint a fegyveres legényeket meglátta. Azok parancsolták a kántornak, hogy üljön le és írja ami következik. A kántor remegve engedelmesskedett. Mig irt, az egyik rabló folytonosan rázkólytatá az asztalt, hogy az irás kuszált és felismerhetlen legyen, pedig a nélkül is eléggé reszketett szegény kántor. A levél a n.-majthényi espereshez volt intézve. Fenyegetésekkel követelék abban, hogy az esperes a levél átadójától részokre 30 tallért küldjön. Aztán az esperes tanyájáról előhívták a gazdát, és parancsolták neki, hogy a levelet urának kézbesítse, s a 30 tallér nélkül vissza ne térjen. A 30 tallér nem sok várakozás után kezökben volt, s irás díjban 2 tallért a kántor asztalára dobta, az az elindultak Szent-Miklós felé. A mezőn találkoztak a sz.-mikliói ref. lelkészszel és pénzt követeltek tőle, megmotozták, de nem találtak nála, és azzal bocsáták el, hogy az éjjel meglátogadják, akkorra pénz legyen. A lelkész betért a sz.-mikliói tanyára, ott elbeszélte a történeteket az uradalmi gazdatisztnak, az pedig rögtön levél által értesíté arról a sz.-mikliói bírót. Már esteledett. A bíró többedmagával lesbe állott, s mihelyt jól beesteledett látták a két rablót a faluba érkezni, és korcsmába betérni. Ott pálinkát és enni-valót kértek. Pálinkát kaptak, enni-valót nem. Mig itt iszogattak, egy sz.-mikliói derék legény semmit nem gyanítva betér a korcsmába, őt is megkinálták, s megbruderessedtek. A legény átvezette őket a szomszédba, hogy majd ott enni-valót kapnak; kaptak is. A bort a korcsmából hordatták és mulattak, cigányt is rendeltek. Beszélgetés közben a sz.-mikliói legény felismerte, hogy minő cimboraságba jutott, de nem mert ellenök tenni. Azalatt a bíró a községi lakosokkal gyűlést tartott és a teendőkről tanácskoztak. A többség a mellett nyilatkozott, hogy nem kell bántani a szegény legényeket, hadd éljenek, még valakit meg is lehetnének, vagy cimboráik boszút állhatnak a községen. A bíró kilenczedmagával ellenvéleményen volt és elkészíté az elfogási tervet. Időközben egyenkint mentek, mintha véletlenül történnék, a házba, hol a rablók mulattak. — Egyik rabló nagyon ittas volt és az istállóban aludt. Midőn a szoba megtelt emberrel Sándor Gyula táncolni kezdett a sz.-mikliói legénynyel, egyszerre a legény erősen magához ölelé a rablót, hogy az övében levő pisztolyokat ne használhassa, a jelenlevők pedig rögtön segítségére siettek, s megkötözték a rablót. Az istállóban alvó rablóval könnyebb volt elbánni, azt is megkötözték. Másnap erős fegyveres kísérettel szállították be a rablókát a ker. szolgabíróhoz, ki azokat a kir. ügyeszségnek adta át. Most már hiszi mindenki, ami eddig mesének látszott és dicséri mindenki az erélyes, bátor községi bírót. Meg is érdemli.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BORÚTH ELEMER.

tatta: „Éljen a haza!“ Legalább Moszkva is hallotta (habár nem értette) e lelkes magyar kiáltást.

Utközben egylovas kocsik ügető-versenyét láttuk, mely itt nagy divatban van, s e czélra tág versenytér rendeztek be. Az orosz ügető lónak, mint mondják, nincs párja a világon,

A Petrovszki-park Moszkva városligete. Oda gyűlnek ki ily nyári esteken a szépek, s ott rohog a sok uri fogat. Megnéztük a „Chateau des fleurs“t is, mely Moszkva Mabilie-kertje. Pompásan van díszítve, világítva, s vigan táncolnak benne. Általában az ó-muszka főváros népe vidáman él. E tekintetben azt lehet rá mondani, hogy ez „észak Párisa“, melyben az emberek szintén mindent elkövetnek az élvezetek kiaknázására s mulatnak éjjel nappal. Sajátlag éjszaka itt nyáron át nincsen is. Éjjel után két óraker annyit a bérkocsi s oly élénk a zaj, mint Budapesten este nyolcz óraker. Az éjszaka folytonos szép világos hajnal. Persze e folytonos világosságnak meg kell adni az árát a zordabb hónapokban, melyeknek hoszszu estéit, vak éjszakáit és havas fagyát elég nekünk ismerni a leírásokból is. Alkalmasint jobb is utazni, mint lakni Oroszországnak. Az utas kiválaszt egy olyan hónapot, (mint én, juniust) midőn a nap fénye megszépíti a természetet és városokat, s aztán egy-két futó nap megnézi azt a mi szép és érdekes, s nem kutatja az élet fenekének iszapját. Magam is csak a sajátosan épült és a mulató Moszkvát kívántam megismerni. Árnypalainak megismerésére több idő kellett volna. Vigaszom az, hogy így legálabb derültebb képet hoztam magammal.

(Folytatjuk.)

MENETREND

a magyar-északkeleti és magyar-gácsországi vasut vonalain.

Szerencséről M.-Sziget felé.

A m. k. államvasp. udvar	
Pesten	ind. 10 ó. 30 p. este 7 ó. 30 p. regg.
Miskolcz	ind. 7 ó. 42 p. reggel 1 ó. 41 p. d. u.
Szerencs	érk. 8 ó. 43 p. reggel 3 ó. 27 p. d. u.
Szerencs (ebédlő)	ind. 9 ó. 5 p. délelőtt 3 ó. 59 p. d. u.
S.-a.-Ujhely (eb.)	érk. 11 ó. — délelőtt 5 ó. 44 p. d. u.
	ind. 11 ó. 30 p. délelőtt 6 ó. 30 p. este
Csap	érk. 1 ó. 49 p. délután 8 ó. 31 p. este
	ind. 2 ó. 10 p. délután 8 ó. 51 p. este
Bátyu	ind. 3 ó. 2 p. délután 9 ó. 53 p. este
	érk. 5 ó. 59 p. délután 1 ó. 29 p. éjjel
Királyháza (eb.)	ind. 6 ó. 24 p. este 2 ó. éjj. 10 ó. 42 p. d. e.
M.-Sziget	érk. 9 ó. 19 p. este 5 ó. 26 p. reg. 1 ó. 48 p. d. u.

M.-Szigetről Szerencs felé.

M.-Sziget	ind. 6 ó. 55 p. reg. 9 ó. 24 p. este 11 ó. 31 p. d. e.
Királyháza	érk. 9 ó. 50 p. d. e. 12 ó. 50 p. éjjel
	ind. 10 ó. 23 p. d. e. 1 ó. 30 p. éj. 2 ó. 31 p. d. u.
Bátyu	ind. 1 ó. 27 p. d. u. 5 ó. 26 p. este
	érk. 2 ó. 9 p. d. u. 6 ó. 8 p. reggel
Csap	ind. 2 ó. 31 p. d. u. 6 ó. 28 p. reggel
	érk. 5 ó. — délután 8 ó. 30 p. reggel
S.-a.-Ujhely (eb.)	ind. 5 ó. 45 p. d. u. 9 ó. 21 p. délel.
Szerencs (ebédlő)	érk. 7 ó. 48 p. este 11 ó. 2 p. délel.
Szerencs	indul 8 ó. 4 p. este 11 ó. 27 p. d. e.
Miskolcz	indul 9 ó. 5 p. este 1 ó. 5 p. d. u.
A m. k. államv. udvar	
Pesten	érk. 6 ó. 30 p. reggel 6 ó. 50 p. este.

Debreczenből Királyháza felé

Debreczen (ebédlő)	ind. 4 ó. 12 p. d. u. 4 ó. reggel
Nagy-Károly	indul 8 ó. este 6 ó. 42 p. reggel
Szathmár	indul 10 ó. 3 p. éjjel 8 ó. 23 p. reggel
Királyháza (eb.)	érkez 12 ó. 31 p. éjjel 10 ó. 3 p. d. e.

Királyházáról Debreczen felé.

Királyháza (eb.)	indul 3 ó. 12 p. éjjel 2 ó. 56 p. d. u.
Szathmár	indul 6 ó. 12 p. reggel 5 ó. délután
Nagy-Károly	indul 8 ó. 17 p. reggel 6 ó. 33 p. este
Debreczen (eb.)	indul 11 ó. 50 p. d. e. 9 ó. 7 p. este

Bátyuról Munkács felé.

Bátyu	indul 3 ó. 12 p. d. u. 2 ó. délután
Munkács	érkezik 4 ó. 23 p. d. u. 2 ó. délután

Munkácsról Bátyu felé.

Munkács	indul 11 ó. 49 p. d. u. 1 ó. délelőtt
Bátyu	érkezik 1 ó. — délután

Sátoralja-Ujhelyből Kassa felé.

Ujhely	ind. 6 ó. 9 p. este 3 ó. 11 p. éjjel 8 ó. 57 p. reg.
	érk. 6 ó. 45 p. este 9 ó. 33 p. d. e.
L.-Mihályi (eb.)	ind. 7 ó. 15 p. este 9 ó. 48 p. d. e.
Kassa	érk. 9 ó. 44 p. este 6 ó. 46 p. este 12 ó. 13 p. d. u.

Kassáról Sátoralja Ujhely felé.

Kassa (ebédlő)	indul 5 ó. 11 p. reggel 1 ó. 31 p. d. u.
----------------	--

L.-Mihályi (eb.)	érk. 7 ó. 40 p. reggel 4 ó. 10 p. d. u.
	ind. 8 ó. 20 p. reggel 4 ó. 54 p. d. u.
S.-a.-Ujhely	érk. 8 ó. 56 p. reggel 5 ó. 30 p. d. u.

Ungvárról Nyiregyháza felé.

Ungvár	ind. 12 ó. 11 p. d. u. 4 ó. 39 p. reg. 7 ó. 2 p. este
	érk. 1 ó. 30 p. d. u. 5 ó. 53 p. reg. 8 ó. 16 p. este
Csap	ind. 2 ó. 41 p. d. u. 6 ó. 16 p. este
Kis-Várda	ind. 6 ó. 40 p. reggel 4 ó. 20 p. délután
Nyiregyháza	érk. 10 ó. 17 p. d. e. 6 ó. 46 p. este

Nyiregyházáról Ungvár felé.

Nyiregyháza	indul 6 ó. 47 p. este 8 ó. 20 p. reggel
Kis-Várda	indul 11 ó. 18 p. este 11 ó. 38 p. reggel
	érk. 10 ó. 18 p. este 1 ó. 19 p. reggel délután
Csap	ind. 2 ó. 51 p. d. u. 6 ó. 43 p. reg. 9 ó. 24 p. este
Ungvár	érk. 4 ó. 10 p. d. u. 7 ó. 57 p. reg. 10 ó. 38 p. este

Mező-Laborcz felől Legenye-Mihályiba.

Mező-Laborcz	ind. 4 ó. 21 p. reggel 10 ó. 36 p. délelőtt
Homonna	érk. 5 ó. 44 p. reggel 12 ó. 34 p. délután
Homonna	ind. 5 ó. 52 p. reggel 12 ó. 55 p. délután
Nagy-Mihály	ind. 6 ó. 38 p. reggel 2 ó. 25 p. délután
L.-Mihályi	érk. 8 ó. 10 p. reggel 4 ó. 29 p. délután

Legenye-Mihályi felől Mező-Laborczra.

L.-Mihályi	ind. 7 ó. 10 p. este 1 ó. 1 p. délután
Nagy-Mihály	ind. 8 ó. 46 p. este 3 ó. 42 p. délután
Homonna	érk. 9 ó. 33 p. este 5 ó. 5 p. délután
Homonna	ind. 9 ó. 41 p. este 5 ó. 5 p. délután
Mező-Laborcz	érk. 11 ó. 2 p. éjjel 7 ó. 12 p. este

2/1875. b. m. számhoz.

II. Árverési hirdetmény.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszéknek 1875-ik évi 6294 sz. a. kelt végzése folytán vagyonbukott Tasnády Balázssné szül. Csernel Terézia csódtómegéhez tartozó ingatlan birtokokra nézvef. é. nov. hó 17. s következő napjain eszközöltött bírói árverés alkalmával a kohányi 28. számú tjkönyvben 53. 54. hr. szám alatti belsőség udvar és kert, s azon találtató 7. 8. összeírasi számú lakházak és gazdasági épületek 5100 frt. becsértékben; ugy-szinte a gálszécsi 331. sz. tjkönyvben 1354. 1355. 1356. 1357. hr. számú és 417-ik sz. tjkönyvben 1120 hr. számú szőlők 500 frt becsértékben elad-hatók nem lévén, ezen ingatlanokra nézve a má-sodik árverési határidő a „Budapesti Közlöny“ hi-vatalos lap 214. 215. és 216. számaiban közlött árvarési feltételek mellett folyó évi decemberhó 17-ik napjának reggeli 10 órája Gálszécs város községében a városházánál megtartatni, s ekkor becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, 1875. nov. 19.

VÁLYI ISTVÁN,
kir. körjegyző.

Első magyar gácsor. vasut.

Pályázati hirdetmény.

A nagymihályi pályafentartási hivatalnál üre-sedésbe jött egy pályafelügyelői állomásra pályá-zat nyittatik; ez állomással összekötött illetm-nyek: 400 frt. fizetés, szabad lakás vagy 80 frt. lakpénz és szolgálati egyenruha.

Főkellék ez állomás elnyerésére a magyar, német esetleg a tót nyelv kellő ismerete. A próba-kepeni gyakorlat legfőlebb 6 hónapig tart, mely idő alatt a fizetés napbérként számittatik fel. Vizsgálattétel a pálya fentartásra vonatkozó uta-sításokból kívántatik.

Pályázni akaró műszaki osztályok kiszolgált altisztjei különös tekintetbe vétetnek.

A pályázati kérvények f. 1875. évi november

10-től számítandó 4 hét alatt nyújtandók be, az első magyar-gácsországi vasut igazgatóságához Bécsben.

Bécs, 1875. évi novemberhó 8-án.

3-3

AZ IGAZGATÓSÁG.

Magyar észak-keleti vasut.

Hirdetmény.

Ezennel van szerencsénk a t. cz. közönség-nek becses tudomására hozni, hogy a 351. és 354. számú tehervonatokkal, melyek Nyiregyháza és Kisvárda között személyszállításra is használ-tattak, folyó év decemberhó 1-jétől kezdve utasok nem fognak szállittatni.

Budapesten, 1875. év november havában.

3-3

A VEZÉRIGAZGATÓSÁG.

Hölgyeknek nélkülözhetlen!

RAVISSANTE

Dr. LEJOSSE-től Párisban.

Csak a hivatalosan megvizsgált, méregmentes, tiszta és teljesen ártalmatlan

RAVISSANTE

bir azon erővel, az emberi bőrt minden sérüléstől megmenteni, utóbajoktól megóvni és szépsé- get s ifjuságot biztosítani. Ha a Ravissante naponként egy- szer az ujhegygyel az arcra vagy más testrészre dörzsöltetik, már a törülközés után tapasztalható a majdnem csodálatos hatás. Az arczon támadt ránczok és him- löhelyek elsimittatnak. A Ra- vissante ifju arczszint idéz elő, a bőrt fehériti, frisíti és finomítja; eltávolít legrövidebb idő alatt szeplőt, májfoltokat, orvórséget, s a bőr minden tisztálanságait.

Már az első kísérlet után elhatározzák a t. hölgyek, jö- vőre csupán csak Dr. LEJOSSE világhírű „Ravissante“-ját használni.

Egy üvegtok ára 1 frt. 50 krajczár.

Kapható nagyban és kicsinyben Budapesten: Dr. Lejosse főraktárában, király-utca 15. sz. I. e. 19. és S.-a.-Ujhelyben: Pintér Ferencz ur gyógyszer-tárában.

Vidéki rendelvények a legszigorubb titoktartás biztosítása mellett utánvétellel eszközöltetnek [9-20.]

Sátoralja-Ujhely. Nyomatott a „Zemplén“ gyorsajtóján.

Az őszi ivadra

a ajánljuk a legujabbat minden ruhakelméből, u. m. rips, cheviot, kártoly (camgarn), terno stb.; fekete és szines selyemsző- veteket és bársonyokat, vászonárukat, butorszöveteket és szőnyegeket.

Dús raktár női ruhákból, köpe- nyek, felöltők és bundákból a legujabb divat szerint.

Mély tisztelettel a

hölgy-divatárúk s kész ruha-neműek csarnoka

„a bécsi világkiállításához“

Budapesten, hatvani-utca 2. szám a régi posta- épületben.

Vidéki rendelvények utánvétellel mellett pontosan és lelkiismeretesen eszközöltetnek.

Minták ingyen és bérmentve. 8-10.

VALÓDI KIRÁLY-GYAPOT

(Königswolle.)

fontja 1 forint 45 krajczártól kezdve

alulírott cégégnél kapható és megrendelhető.

Aufricht és Wantoch,

fehémű- és rövidárak kereskedése

Kassán fűtca 23. szám.

Vidéki megrendelések postai utánvétellel a leggyorsabban eszközöltetnek.

2-3